

WYMAGANIA DLA PODWYKONAWCÓW ANDRA sp. z o.o. W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ OCHRONY ŚRODOWISKA

09.12.2025 r.

Niniejsza instrukcja przedstawia wymagania, dotyczące postępowania, w tym przygotowania dokumentów, związanych z zapewnieniem maksymalnego bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska, wynikające z obowiązujących przepisów prawa i norm, jakie muszą spełniać wszyscy podwykonawcy firmy ANDRA sp. z o.o.

Spis treści

A. SŁOWNIK POJĘĆ.....	3
B. ZASADY OGÓLNE	6
C. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT	7
D. DZIAŁANIA W TRAKCIE ROBÓT	11
E. DZIAŁANIA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT	18
F. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW	19
G. FORMULARZ DANYCH PRACOWNIKÓW PODWYKONAWCY ANDRA	21

A. SŁOWNIK POJĘĆ

1. **ANDRA** - przedsiębiorstwo o nazwie ANDRA sp. z o.o. z siedzibą przy ulicy Pryzmaty 6/8, 02-226 Warszawa, zarejestrowane w Sądzie Rejonowym dla m. stołecznego Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 0000128727, zleceniodawca prac dla podwykonawcy.
2. **Właściwy przedstawiciel ANDRA** - osoba wyznaczona do koordynacji prac podwykonawcy, której dane umieszczono w zamówieniu dla podwykonawcy lub umowie z podwykonawcą, ewentualnie inna osoba oddelegowana ze strony ANDRA do nadzoru podwykonawcy.
3. **Środowisko** - otoczenie, w którym działa organizacja z uwzględnieniem powietrza, wody, gleby, zasobów naturalnych, flory, fauny, ludzi i wzajemnych zależności.
4. **System zarządzania środowiskowego** - część systemu zarządzania wykorzystywana do zarządzania aspektami środowiskowymi.
5. **Aspekt środowiskowy** - element działań, wyrobu lub usługi, który wzajemnie oddziałuje lub może oddziaływać na środowisko.
6. **Znaczący aspekt środowiskowy** - jest to aspekt środowiskowy, który ma lub może mieć znaczący wpływ na środowisko.
7. **Polityka środowiskowa** - zamierzenia, deklaracje zgodności i działania dotyczące zarządzania aspektami środowiskowymi, wyrażone przez Zarząd Spółki (najwyższe Kierownictwo).
8. **Strona zainteresowana** - osoba lub organizacja, która może mieć wpływ na decyzje lub działania organizacji lub podlegać ich wpływom (klienci, dostawcy, pracownicy, organy regulacyjne, organizacje pozarządowe, społeczności, inwestorzy, wykonawcy itd.).
9. **Warunki środowiskowe** - stan lub charakterystyka środowiska określone w danym czasie.
10. **Wpływ na środowisko** - zmiana w środowisku, zarówno korzystna jak i niekorzystna, spowodowana oddziaływaniem aspektu środowiskowego.
11. **Cel środowiskowy** - wynik do osiągnięcia ustalony przez organizację. Cel może być strategiczny, taktyczny lub operacyjny. Cele mogą odnosić się do różnych poziomów zarządzania, np.: poziom strategiczny, cała organizacja, część organizacji, usługa, projekt, wyrób oraz różnych dziedzin zarządzania w organizacji np. finanse, zdrowie, środowisko.
12. **Program zarządzania środowiskowego** - zestawienie celów i zadań środowiskowych wraz z terminami ich realizacji, nazwiskami osób odpowiedzialnych za ich realizację, przewidywanymi kosztami i przewidywanymi efektami ich realizacji.
13. **Sterowanie operacyjne** - działania, które w sposób kontrolowany sterują czyli monitorują i zmniejszają negatywny lub zwiększają pozytywny wpływ aspektów środowiskowych na środowisko, co skutkuje, że oddziaływanie aspektów środowiskowych przebiega w kontrolowanych warunkach.
14. **Zapobieganie zanieczyszczeniom** - działania zmniejszające niekorzystne wpływy na środowisko.
15. **Poważna awaria środowiskowa** - zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego lub realizacji usługi, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, ewentualnie powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
16. **Wymaganie** - obowiązujące prawo, decyzja organu regulacyjnego, potrzeba lub oczekiwanie przyjęte przez organizację, ustalenie w umowie.

17. **Zobowiązanie dotyczące zgodności** - wymagania prawne obowiązkowe do spełnienia, inne wymagania, do spełniania których organizacja jest zobowiązana.
18. **Ryzyka** - potencjalnie niekorzystne wpływy (zagrożenia, które mogą pojawić się z określonym prawdopodobieństwem powodując skutki o różnym wpływie na środowisko i działalność organizacji).
19. **Szanse** - potencjalnie korzystne wpływy, które należy wykorzystać dla osiągnięcia określonych efektów środowiskowych lub efektów polepszających funkcjonowanie lub finanse organizacji.
20. **Środowiskowy efekt działalności** - efekt wynikający z zarządzania aspektami środowiskowymi.
21. **BDO** - Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, elektroniczny rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami.
22. **Gospodarowanie odpadami** - wytwarzanie, zbieranie, magazynowanie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane przez przekazującego, sprzedawcę odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.
23. **Odpady** - wszystkie substancje lub przedmioty powstałe w wyniku działalności człowieka, a także pozostałości po ich produkcji, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub obowiązany jest do ich pozbycia się.
24. **Odpady komunalne** - odpady, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych.
25. **Odpady niebezpieczne** - odpady, wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych, określonych w załączniku do ustawy o odpadach.
26. **Opakowania** - wytwór o określonej konstrukcji, którego zadaniem jest zabezpieczenie towaru lub otoczenia w trakcie transportu i przechowywania.
27. **Substancje niebezpieczne, mieszaniny niebezpieczne** - substancje i mieszaniny zaklasyfikowane co najmniej do jednej z poniższych kategorii: o właściwościach wybuchowych, właściwościach utleniających, skrajnie lub wysoce łatwopalnych, łatwopalnych, bardzo toksycznych, toksycznych, szkodliwych, żrących, drażniących, uczulających, rakotwórczych, mutagennych, działających szkodliwie na rozrodczość, niebezpiecznych dla środowiska.
28. **Apteczka pierwszej pomocy** - zestaw służący do ratowania osób, których życie lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone; musi się znajdować w miejscu ogólnie dostępnym i widocznym
29. **Awaria** - zdarzenie powstałe w wyniku niekontrolowanego rozwoju sytuacji w czasie eksploatacji materiałów, urządzeń lub instalacji, prowadzące do powstania, natychmiast lub z opóźnieniem, na terenie organizacji lub poza jej terenem, poważnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego i/lub środowiska, takiego jak: duża emisja substancji szkodliwych lub niebezpiecznych, pożar, wybuch itp.
30. **Bezpieczeństwo i higiena pracy** - stan warunków i organizacji pracy oraz zachowania pracowników zapewniający wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy
31. **Choroba zawodowa** - choroba określona w wykazie chorób zawodowych, jeżeli została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy.
32. **Pierwsza pomoc przedmedyczna** - udzielanie natychmiastowej pomocy poszkodowanemu przed przybyciem lekarza lub ratowników medycznych, mające na celu ratowanie życia lub zdrowia poszkodowanego.
33. **Wypadek przy pracy** - nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonego, podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia, w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy

w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

34. **Wypadek traktowany na równi z wypadkiem przy pracy** - wypadek, któremu pracownik uległ w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone powyżej - chyba że, wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań, podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony, przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe, informacje związane z konkurencją.
35. **Wypadek w drodze do pracy lub z pracy** - zdarzenie nagle wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w drodze do lub z miejsca wykonywania zatrudnienia lub innej działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia rentowego, jeżeli droga ta była najkrótsza i nie została przerwana. Jednakże uważa się, że wypadek nastąpił w drodze do pracy lub z pracy, mimo że droga została przerwana, jeśli przerwa była życiowo uzasadniona i jej czas nie przekraczał granic potrzeby, a także wówczas, gdy droga, nie będąc drogą najkrótszą, była dla ubezpieczonego, ze względów komunikacyjnych, najdogodniejsza.
36. **Zagrożenie** - stan środowiska pracy mogący spowodować wypadek lub chorobę.
37. **Zagrożenie znaczące** - zagrożenie mogące spowodować poważne i nieodwracalne uszkodzenie zdrowia lub śmierć, występujące w szczególności podczas wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych lub w sytuacjach poważnych awarii.
38. **Zarządzanie bezpieczeństwem** - ogół działań wchodzących w zakres obowiązków pracodawcy, podejmowanych w celu zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz przestrzeganiu przez pracodawcę przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia pracowników.
39. **Zdarzenie potencjalnie wypadkowe** - zdarzenie niebezpieczne, związane z wykonywaną pracą, podczas którego nie dochodzi do urazów lub pogorszenia stanu zdrowia.
40. **NDN** - takie natężenie szkodliwego czynnika fizycznego w środowisku pracy, które przy stałym kontakcie z tym czynnikiem w ciągu 8- godzinnego dnia pracy przez wieloletni nawet okres nie wywołuje żadnych objawów pogorszenia stanu zdrowia.
41. **NDS** - takie stężenie substancji szkodliwej w środowisku pracy, które przy stałym kontakcie z nią w ciągu 8-godzinnego dnia pracy przez wieloletni nawet okres nie wywołuje żadnych objawów pogorszenia stanu zdrowia.

B. ZASADY OGÓLNE

1. Nadrzędnym celem ANDRA jest współpraca z podwykonawcami w sposób zapewniający maksymalne bezpieczeństwo i higienę pracy wszystkich pracowników, przy maksymalnym ograniczeniu negatywnego wpływu na środowisko.
2. ANDRA przeprowadza wybór podwykonawców w oparciu o wewnętrzne procedury, obowiązujące w tym zakresie. Warunkiem akceptacji oferty podwykonawcy jest otrzymanie jego pisemnego zobowiązania do spełnienia wszystkich wymagań ANDRA, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska.
3. Pracownicy podwykonawcy, którzy realizują usługi budowlane, sprzętowe lub inne na rzecz ANDRA w jej siedzibie lub innych lokalizacjach, posiadają te same prawa i obowiązki, co pracownicy zatrudnieni w ANDRA.
4. Podwykonawcy realizują prace na rzecz ANDRA wyłącznie na podstawie wcześniej podpisanej umowy lub otrzymanego i potwierdzonego zamówienia, zgodnie z określonymi w nich zasadami. Umowy lub zamówienia są każdorazowo uzgadniane pod kątem szczegółowych wymagań w zakresie BHP i ochrony środowiska, jak również zawierają załącznik z wykazem dokumentów, określających zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska, których podwykonawca musi przestrzegać.

C. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Podwykonawca zobowiązany jest do zapoznania się z przygotowanym przez ANDRA Planem Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BiOZ), dotyczącym danego zadania.
2. Jeśli wymagają tego przepisy szczegółowe lub zakres przewidzianych do realizacji robót, na pisemne żądanie ANDRA podwykonawca zobowiązany jest do przygotowania częściowego Planu BiOZ, uwzględniającego przewidziany dla niego zakres robót.
3. Warunkiem dopuszczenia podwykonawców do realizacji kontraktów jest ich właściwe przygotowanie, polegające na:
 - przygotowaniu szczegółowego opisu robót, przeznaczonych do wykonania, z podziałem na poszczególne zadania oraz analizą zagrożeń środowiskowych, jak również uzyskanie jego akceptacji przez właściwego przedstawiciela ANDRA;
 - przygotowaniu właściwych dokumentów BHP, dotyczących zatrudnionych przez niego pracowników oraz wykorzystywanych urządzeń (patrz punkt 4 i 5) oraz uzyskanie ich akceptacji przez właściwego przedstawiciela ANDRA;
 - przeszkoleniu własnych pracowników z zasad prowadzenia robót, związanych w szczególności z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową oraz ochroną środowiska, obowiązujących w miejscu realizacji prac, w tym z zasad postępowania w przypadku wystąpienia awarii i innych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu oraz działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, jak również przekazanie właściwemu przedstawicielowi ANDRA listy przeszkolonych pracowników, potwierdzającej spełnienie owego wymogu;
 - zabezpieczeniu pracowników na swój koszt pomieszczeń socjalnych i higieniczno-sanitarnych zgodnych z przepisami prawa w miejscach uzgodnionych z właściwym przedstawicielem ANDRA;
 - wyznaczeniu rejonu prowadzenia robót, a następnie jego wyraźne wyгородzenie i oznakowanie z umieszczeniem w widocznych miejscach tablic ostrzegawczych zgodnych z zakresem realizowanych robót;
 - wyposażeniu pracowników w odzież roboczą, ochronną, obuwie robocze oraz środki ochrony osobistej, zgodnie z wymaganiami przepisów, polskich norm oraz wymagań, występujących w miejscu prowadzenia robót. Środki ochrony osobistej należy przed ich zastosowaniem sprawdzić pod względem ich stanu oraz czasookresu używania zgodnie z zaleceniami producenta. Środki ochrony osobistej muszą również posiadać oznakowanie CE, dla których producent lub jego upoważniony przedstawiciel wystawił deklarację zgodności WE. Zabrania się użytkowania środków ochrony osobistej bez ważnej legalizacji, certyfikacji lub gdy znajdują się w stanie uszkodzonym.
 - wyznaczeniu nad zatrudnionymi przez siebie pracownikami nadzoru w zakresie BHP. Osoba z nadzoru w zakresie BHP powinna posiadać uprawnienia budowlane o specjalności związanej z charakterem prowadzonych przez podwykonawcę robót oraz szkolenia BHP dla osób kierujących pracownikami;
 - ustaleniu zagrożeń pożarowych i wybuchowych, występujących w miejscu prowadzenia robót, jak również środków zapobiegawczych przed ich wystąpieniem i zaznajomieniu z nimi wszystkich pracowników;
 - wyznaczeniu odpowiednio przeszkolonych pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, jak również poinformowanie pozostałych pracowników o tym fakcie;

- sporządzeniu protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego robót oraz uzyskaniu jego akceptacji przez właściwego przedstawiciela ANDRA oraz inspektora ppoż., działającego w imieniu właściciela obiektu (jeżeli wymagane);
 - w przypadku, gdy w tym samym miejscu roboty będzie prowadzić kilku podwykonawców ANDRA, podwykonawcy ci (zgodnie z art. 208 Kodeksu Pracy) mają obowiązek współpracować ze sobą w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa i higieny pracy oraz właściwej ochrony środowiska, w szczególności wyznaczyć koordynatora ds. BHP, sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich zatrudnionych w tym samym miejscu, jak również ustalić zasady współdziałania, uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników oraz zagrożeń dla środowiska;
 - w przypadku robót lub wizyt przygotowawczych, prowadzonych na terenie siedziby ANDRA, zapoznanie swoich pracowników z treścią ulotki informacyjnej, zawierającej podstawowe zasady w zakresie BHP, ppoż. i ochrony środowiska obowiązujące na terenie ANDRA;
 - w przypadku robót, prowadzonych na terenie siedziby ANDRA w obecności innych podwykonawców, ustalenie zasad właściwego prowadzenia robót z koordynatorem ds. BHP, którym w tym przypadku będzie właściwy przedstawiciel ANDRA, powołany przez Prezesa Zarządu ANDRA oraz z kierownikami komórek organizacyjnych, wprowadzających na teren ANDRA poszczególnych podwykonawców, zgodnie z treścią Zarządzenia nr 5/2016 Prezesa Zarządu ANDRA z dnia 10.11.2016 roku;
 - uzyskaniu pozwolenia na pracę, jeśli zgodnie z wymaganiami, obowiązującymi w miejscu wykonywania robót, zalicza się ona do prac szczególnie niebezpiecznych, wymagających stosownego pozwolenia;
 - uzyskaniu imiennych przepustek, jeżeli są one wymagane do wejścia lub wjazdu na teren prowadzenia prac;
 - przy czynnościach wykonywanych z użyciem materiałów niebezpiecznych, podwykonawca, na życzenie właściwego przedstawiciela ANDRA zobowiązany jest do przedłożenia przed rozpoczęciem prac sporządzonej oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w pracach. Podwykonawca jest zobowiązany przeszkolić pracowników z właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych niebezpiecznych materiałów stosowanych w miejscu pracy oraz o sposobach bezpiecznego ich stosowania i postępowania z nimi w sytuacjach awaryjnych;
 - podjęciu wszelkich niezbędnych kroków w celu zabezpieczenia instalacji podziemnych i nadziemnych, a także komponentów środowiska naturalnego, takich jak gleba, zbiorniki i ciekły wodne, roślinność, przed ich uszkodzeniem lub zanieczyszczeniem w czasie realizacji robót.
 - zobowiązaniu się do realizacji przedmiotu umowy lub zamówienia w sposób gwarantujący zgodne z prawem postępowanie z odpadami, bez względu na rodzaj odpadów przez podwykonawcę wytworzonych lub do zagospodarowania których podwykonawca jest zobowiązany (dotyczy to zarówno odpadów niebezpiecznych jak i innych niż niebezpieczne), zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (Dz.U. nr 2013, poz. 21).
4. Dokumentacja dotycząca pracowników podwykonawcy powinna być sporządzona w formie wykazu i zawierać:
- spis pracowników podwykonawcy, aktualizowany na bieżąco;
 - uprawnienia budowlane wyznaczonych kierowników robót;
 - uregulowania zobowiązań wobec Izby Inżynierów (jeżeli dotyczy);
 - potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia OC firmy oraz pracowników;

- aktualne orzeczenia z badań lekarskich, przeprowadzonych przez uprawnione jednostki służby zdrowia o braku przeciwwskazań do zatrudnienia danych pracowników na określonych stanowiskach pracy;
 - aktualne szkolenia BHP (wstępne i okresowe), przeprowadzone w jednostkach posiadających akredytację;
 - deklarację ZUS pracowników;
 - instrukcje stanowiskowe BHP;
 - listę osób przeszkolonych do udzielania pomocy przedlekarskiej;
 - uprawnienia pracowników, m.in. do kierowania pojazdami, obsługi elektronarzędzi lub innych urządzeń - w tym podlegających dozorowi technicznemu, zgodnie z wymaganiami przepisów szczegółowych w tym zakresie;
 - potwierdzenie zapoznania pracowników z dokumentacją techniczno-ruchową stosowanych urządzeń technicznych i narzędzi oraz instrukcjami ich obsługi;
 - karty ocen ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy oraz Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót IBWR (patrz punkt 6) wraz z pisemnym poświadczeniem o zapoznaniu z nimi pracowników;
 - wykaz sprzętu ochrony osobistej wraz z potwierdzeniem jego otrzymania i przeprowadzenia instruktażu o sposobie jego użytkowania przez wszystkich pracowników;
 - w sytuacji, gdy podczas wykonywania robót personel podwykonawcy zamierza obsługiwać dźwigi, pomosty podnoszące, podnośniki elektryczne lub pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego i pionowego, podwykonawca powinien w terminie co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem robót przekazać właściwemu przedstawicielowi ANDRA listę osób, mających obsługiwać powyższe urządzenia.
5. Dokumentacja, dotycząca urządzeń i narzędzi powinna zawierać:
- Wykazy maszyn, elektronarzędzi oraz innych urządzeń podwykonawcy;
 - Atesty, certyfikaty BHP, deklaracje zgodności spełnienia wymagań w tym zakresie;
 - Dokumenty dotyczące urządzeń podlegających dozorowi technicznemu: książki rewizyjne, decyzje o dopuszczeniu do pracy, dzienniki konserwacji;
 - Dokumentację techniczno-ruchową, w tym: instrukcje obsługi maszyn, urządzeń i elektronarzędzi;
 - Aktualne wyniki pomiaru czynników szkodliwych i uciążliwych mających związek ze stosowaniem maszyn, w tym głównie: wyniki pomiarów natężenia hałasu, wibracji i zapylenia, etc.;
 - Protokoły badań elektronarzędzi i urządzeń elektrycznych.
6. Przed przystąpieniem do robót podwykonawca, w oparciu o dokumenty dotyczące swoich pracowników, posiadanych urządzeń i narzędzi oraz planowanej do zastosowania technologii robót, musi dokonać oceny ryzyka zawodowego. Dokument potwierdzający dokonanie oceny ryzyka zawodowego powinien uwzględniać w szczególności:
- a) Opis ocenianego stanowiska pracy, w tym wyszczególnienie:
- Stosowanych maszyn, narzędzi i materiałów;
 - Wykonywanych zadań;
 - Występujących na stanowisku niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy;

- Stosowanych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej;
- Osób pracujących na tym stanowisku;
- b) Wyniki przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego dla każdego z czynników środowiska pracy oraz niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko;
- c) Datę przeprowadzonej oceny oraz osoby dokonujące oceny.

W oparciu o dokonaną ocenę ryzyka zawodowego podwykonawca jest zobowiązany opracować Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) dla planowanego zakresu robót. Treść instrukcji IBWR powinna pozwalać na wyeliminowanie zagrożeń, co powinno wpłynąć na wykonanie pracy bez wypadków, incydentów lub zdarzeń potencjalnie wypadkowych.

7. Instrukcja IBWR podlega sprawdzeniu i zatwierdzeniu przez właściwego przedstawiciela ANDRA.
8. Dokumenty zawierające dane osobowe pracowników podwykonawcy, takie jak uprawnienia nadzoru, operatorów, orzeczenia lekarskie i zaświadczenia ze szkoleń BHP, są udostępniane do wglądu na każde żądanie ANDRA, w trybie bezpośrednim.
9. Niezależnie od posiadanych, aktualnych szkoleń okresowych BHP, każdy pracownik podwykonawcy zobowiązany jest do zaliczenia dodatkowego szkolenia BHP, przeprowadzonego przez właściwego przedstawiciela ANDRA w miejscu wykonywania robót przed ich rozpoczęciem. Brak zaliczenia szkolenia oznacza brak możliwości wstępu i poruszania się po placu robót dla danego pracownika.
10. Podwykonawcy przed rozpoczęciem robót przyjmują do wiadomości, iż w miejscu prowadzenia prac może być zainstalowany monitoring wizyjny.
11. W sytuacji, gdy podwykonawca decyduje się zrealizować zadanie przez osoby trzecie lub z osobami trzecimi, jest on zobowiązany do uzyskania pisemnej zgody właściwego przedstawiciela ANDRA jeszcze przed rozpoczęciem prac. W tym celu podwykonawca najpóźniej w terminie 10 dni przed rozpoczęciem realizacji zadania przedstawi na piśmie dane oraz dokumenty założycielskie podmiotu, z którego usług zamierza skorzystać (KRS, NIP, regon, wpis w ewidencji działalności gospodarczej, etc.) ANDRA może odmówić udzielenia zgody na całkowity lub częściowy udział w realizacji zadania przez inny podmiot, gdy zaistnieją istotne powody, które mogą mieć niekorzystny wpływ na prawidłową realizację robót lub jeśli było to zastrzeżone w wymaganiach ofertowych.
12. W przypadku uzyskania zgody ANDRA na zatrudnienie innego podmiotu, obowiązkiem podwykonawcy jest uzyskanie pisemnego zobowiązania do przestrzegania niniejszych warunków od właściwego przedstawiciela owego podmiotu. Podwykonawca jest całkowicie odpowiedzialny za wykroczenia ze strony pracowników zewnętrznych podmiotów przeciwko niniejszym wymaganiom jak za swoje własne wykroczenia.
13. Jeżeli podwykonawca bez uprzedniej pisemnej zgody właściwego przedstawiciela ANDRA zatrudni inny podmiot, ANDRA może zabronić kontynuacji robót oraz zażądać wypłaty kar umownych, określonych w umowie lub zamówieniu.

D. DZIAŁANIA W TRAKCIE ROBÓT

1. O ile w podpisanej umowie lub otrzymanym zamówieniu nie zostało określone inaczej, wszystkie roboty powinny być wykonane pod kierownictwem lub nadzorem właściwego przedstawiciela ANDRA lub osoby odpowiedzialnej w jego imieniu.
2. Podwykonawca ma obowiązek stałej, bieżącej kontroli przestrzegania ustalonych przepisów i zasad BHP oraz ochrony środowiska przez swoich pracowników w trakcie realizacji robót. Właściwy przedstawiciel ANDRA może zarządzić przerwanie robót z powodu nieprzestrzegania przez podwykonawcę niniejszych wymagań. ANDRA zastrzega sobie również prawo do zastosowania szczególnych działań, przy rażących lub wielokrotnie powtarzających się naruszeniach niniejszych wymagań, do wypowiedzenia umowy lub zamówienia i naliczenia kar umownych włącznie.
3. Podwykonawca powinien zapewnić w każdej chwili udział swojego przedstawiciela w powołanych przez ANDRA zespołach do przeprowadzania przeglądów, inspekcji i kontroli BHP;
4. Podwykonawca ma obowiązek usuwania wszelkich uchybień w zakresie BHP i ochrony środowiska, stwierdzonych w trakcie działań określonych w punktach 1 i 2, w terminach uzgodnionych z ANDRA. W przypadku niewywiązywania się podwykonawcy z obowiązków w zakresie BHP lub ochrony środowiska, ANDRA ma prawo stosowania kar określonych w umowach lub zleceniach.
5. Na każde żądanie właściwego przedstawiciela ANDRA podwykonawca ma obowiązek zapewnić poddanie się każdej osoby zaangażowanej przez niego do wykonywania robót badaniom na obecność w organizmie alkoholu, środków psychotropowych, odurzających lub innych o podobnym działaniu, jeśli okoliczności wskazują, że pracownik może znajdować się pod ich wpływem;
6. Osoba, wskazana przez podwykonawcę do nadzoru pracowników w zakresie BHP ma obowiązek stałej obecności w miejscu realizacji robót. Jeżeli zachodzi konieczność czasowego opuszczenia przez nią miejsca prowadzenia prac, powinna ona wyznaczyć swojego zastępcę. Fakt ten musi być zgłoszony pisemnie właściwemu przedstawicielowi ANDRA wraz z podaniem jego przewidywanego czasu nieobecności oraz danych osobowych i kontaktowych wyznaczonego zastępcy;
7. Podwykonawca ma obowiązek prowadzić udokumentowane instruktaże stanowiskowe dla nowych pracowników, dołączających w trakcie prowadzenia robót. Instruktaże być tematycznie związane z charakterem prowadzonych robót oraz wykorzystywanymi urządzeniami. Osoba wyznaczona przez podwykonawcę do prowadzenia instruktaży stanowiskowych powinna posiadać odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie zawodowe oraz legitymować się ukończonym szkoleniem, upoważniającym do prowadzenia instruktaży stanowiskowych BHP;
8. Podwykonawca ma obowiązek egzekwować stosowanie przez swoich pracowników odzieży roboczej, ochronnej, obuwia roboczego oraz środków ochrony osobistej, zgodnie z wymaganiami przepisów, polskich norm oraz wymagań, występujących w miejscu prowadzenia robót. Dobór wymienionych środków powinien wynikać z charakteru prowadzonych robót oraz stosowanych urządzeń. Podwykonawca ma obowiązek przeszkolić każdego swojego pracownika o zasadach doboru, stosowania, przechowywania i konserwacji środków ochrony osobistej, w tym głównie środków zabezpieczających przed upadkiem z wysokości, jeżeli mają one zastosowanie w miejscu prowadzenia robót.
9. W przypadku prowadzenia robót pożarowo niebezpiecznych, podwykonawca jest zobowiązany do zapewnienia i stosowania w miejscu prowadzenia robót i w ich bezpośrednim otoczeniu właściwie dobranego przenośnego sprzętu gaśniczego.
10. W przypadku wykonywania prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych podwykonawca odpowiada za bezpieczeństwo zarówno w miejscu pracy, jak i w jego pobliskim otoczeniu, w tym za zapewnienie bezpieczeństwa osób postronnych. Podpisując umowę lub przyjmując zamówienie ANDRA podwykonawca potwierdza, że dysponuje pełną wiedzą i doświadczeniem, koniecznym do wykonania

prac prowadzonych z użyciem materiałów niebezpiecznych w ramach zlecenia. Podwykonawca odpowiedzialny jest za to, aby również pracownicy zatrudnieni przez niego firm zewnętrznych dysponowali wymaganą specjalistyczną wiedzą fachową i doświadczeniem koniecznym do wykonania czynności przy użyciu materiałów niebezpiecznych. W przypadku, gdy Wykonawca naruszy obowiązki określone w wymaganiach prawnych dotyczących prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych, właściwy przedstawiciel ANDRA może odmówić odbioru robót podwykonawcy, względnie natychmiast wstrzymać prace. Niedopuszczalne jest stosowanie niebezpiecznych materiałów, substancji i niebezpiecznych preparatów chemicznych bez posiadania aktualnego spisu tych materiałów, substancji i preparatów oraz kart charakterystyki substancji niebezpiecznych. Wykonawca jest obowiązany w szczególności:

- ograniczyć do minimum liczbę pracowników narażonych na czynniki szkodliwe dla zdrowia;
 - ograniczyć do minimum występowanie materiałów niebezpiecznych w środowisku pracy;
 - zapewnić stosowanie środków ochrony zbiorowej, a gdy narażenie nie może być zlikwidowane w inny sposób - środków ochrony indywidualnej;
 - określić w instrukcjach lub w ocenie zagrożenia odpowiednie zasady postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących zagrożenia dla pracowników i/lub osób postronnych;
 - zapewnić oznaczenie miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników i/lub osób postronnych, związane z występowaniem materiałów niebezpiecznych, poprzez umieszczenie w miejscach narażenia na te czynniki odpowiednich napisów i znaków ostrzegawczych;
 - przechowywać w miejscu wykonania robót oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki materiałów niebezpiecznych;
 - usunąć pozostałości wykorzystanych przez siebie materiałów niebezpiecznych.
11. Podwykonawca jest odpowiedzialny za ochronę środowiska w miejscu realizacji robót objętych umową lub w zamówieniu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie, w zakresie w jakim prowadzone roboty mogą mieć wpływ na środowisko. Podwykonawca ponosi więc odpowiedzialność za postępowanie z wytworzonymi podczas prac odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z Ustawą o odpadach i przepisami wykonawczymi. Podwykonawca jest również posiadaczem wytworzonych w wyniku świadczenia usług i dostaw na rzecz ANDRA odpadów i jest on zobowiązany do gospodarowania nimi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa chyba, iż umowa lub zamówienie od ANDRA stanowi inaczej. Dokumenty potwierdzające ilość wytworzonych odpadów i sposób postępowania z nimi (karty ewidencji i karty przekazania odpadów) należy przedłożyć Zamawiającemu na żądanie w trakcie robót.

W miejscu prowadzenia robót surowo zabrania się:

- gromadzenia bezpośrednio na ziemi wytworzonych w wyniku świadczenia usługi odpadów, które mogłyby powodować: zanieczyszczenie gruntu, wód podziemnych lub powierzchniowych, emisję pyłów lub odorów do powietrza;
 - spalania odpadów;
 - wylewania lub wysypywania jakichkolwiek substancji i preparatów chemicznych do kanalizacji, gruntu lub zbiorników wodnych;
 - przechowywania zapasów paliwa i tankować pojazdów;
 - mycia pojazdów i sprzętu;
 - niszczenia roślinności i siedlisk zwierząt, wycinać drzew, krzewów, a także przycinać ich gałęzi bez wymaganego pozwolenia administracyjnego.
12. Gospodarowanie odpadami przez podwykonawcę musi się odbywać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi. Odpady wytwarzane na poszczególnych stanowiskach pracy muszą być gromadzone selektywnie (mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie

odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne jest zakazane) w oznakowanych pojemnikach, workach lub na wydzielonych powierzchniach, zabezpieczonych przed negatywnym oddziaływaniem odpadów na zdrowie ludzi i środowisko. Odpady płynne (np. oleje, rozpuszczalniki, farby) lub zagrażające wyciekami (np. opakowania po substancjach ciekłych) gromadzone są jedynie w szczelnych pojemnikach. Przekazywanie odpadów przez podwykonawcę wybranej firmie utylizacyjnej następuje po uprzednim zweryfikowaniu jej pozwolenia w zakresie gospodarowania odpadami (pod kątem ważności, zakresu działalności, kodów odpadów itd.) i posiadania wpisu do rejestru BDO. Odbiorca odpadów, który przejmuje odpad od podwykonawcy zobowiązany jest potwierdzić w systemie BDO przyjęcie odpadu na karcie przekazania odpadu. Odpady komunalne zbierane są selektywnie i przekazywane uprawnionym odbiorcom. Podwykonawca może przekazać wybrane rodzaje odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącymi przedsiębiorcami na podstawie obowiązujących przepisów prawa, które określają listę rodzajów takich odpadów oraz dopuszczalną ich ilość.

13. Oznakowanie odpadów powinno zawsze zawierać informację na temat gromadzonego rodzaju i kodu odpadu, który określany jest przez podwykonawcę w porozumieniu z właściwym przedstawicielem ANDRA. Miejsca składowania powinny być oznaczone zgodnie z następującymi wymogami, tj.:

- kody odpadów muszą być w kolorze czarnym;
- cyfry kodu muszą mieć wysokość min. 20 mm oraz szerokość min. 3 mm;
- oznakowanie musi być zabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych.

Inne zasady oznakowania dotyczą odpadów niebezpiecznych:

- Na pojemniku musi znajdować się biała tablica o wymiarach min. 400 mm szerokości i 250 mm wysokości, z napisem „odpady niebezpieczne”.
- Napis musi być w kolorze czarnym, o wysokości min. 35 mm i szerokości min. 4 mm.

14. Podwykonawca powinien posiadać na własnym wyposażeniu środki neutralizujące ewentualne wycieki i zanieczyszczenia oraz urządzenia do gromadzenia powstałych odpadów niebezpiecznych w trakcie niekontrolowanego uwolnienia do środowiska.

15. W przypadku spowodowania przez Wykonawcę nadzwyczajnego zagrożenia środowiska, zobowiązany jest on do natychmiastowego poinformowania właściwego przedstawiciela ANDRA oraz do natychmiastowego udziału osobowego w akcji usuwania skutków tego zagrożenia oraz pokrycia kosztów poniesionych na przywrócenie środowiska do stanu sprzed zagrożenia.

16. Podwykonawca zadba o to, aby poziom ciśnienia akustycznego (LpA) na obszarze wykonywanej pracy nie przekraczał wartości 80 dB(A) wzgl. max. Peak 135 dB(C). W przypadku, gdy taki poziom nie będzie mógł być dotrzymany, podwykonawca ustala odpowiednie działania ochronne dla swoich pracowników. W ramach obowiązku koordynacji podwykonawca podejmuje odpowiednie ustalenia z zatrudnionymi przez siebie podmiotami zewnętrznymi, innymi podwykonawcami oraz właściwym przedstawicielem ANDRA.

17. W każdym momencie prowadzenia robót podwykonawca do obsługi urządzeń lub narzędzi będzie delegował wyłącznie te osoby, które posiadają wymagane kwalifikacje i uprawnienia wynikające z przepisów szczegółowych w tym zakresie;

18. Wszystkie urządzenia lub narzędzia stosowane przez podwykonawcę, przy obsłudze których występują czynniki szkodliwe, takie jak: hałas, wibracje, zapylenie, etc., powinny posiadać aktualne wyniki pomiarów tych czynników;

19. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykonywane, montowane i eksploatowane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym. Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego odbioru przez właściwego przedstawiciela ANDRA lub uprawnioną osobę, odbiór rusztowania potwierdza się wpisem w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego. Dziennik budowy lub w protokół odbioru technicznego rusztowania powinien zawierać:

- nazwę użytkownika rusztowania;

- przeznaczenie rusztowania;
- wykonawcę montażu rusztowania z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz numeru telefonu;
- dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania;
- datę przekazania rusztowania do użytkowania;
- odporność uziomu;
- terminy kolejnych przeglądów rusztowania.

Na rusztowaniu lub ruchomym podeście roboczym powinna być umieszczona tablica określająca wykonawcę montażu rusztowania lub ruchomego podestu roboczego (z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy i numeru telefonu) oraz dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania lub ruchomego podestu roboczego.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny:

- posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów;
- posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń;
- zapewniać bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk pracy;
- zapewniać możliwość wykonywania robót w pozycji niepowodującej nadmiernego wysiłku;
- posiadać poręcz ochronną;
- posiadać pionowy komunikacyjny;
- być uziemione i posiadać instalację piorunochronną elementów metalowych.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane, przez właściwego przedstawiciela ANDRA lub uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu. Rusztowania przejezdne powinny być zabezpieczone, co najmniej w dwóch miejscach przed przypadkowym przemieszczeniem, droga przemieszczania rusztowań przejezdnych powinna być wyrównana, utwardzona, odwodniona, a jej spadek nie może przekraczać 1%. Przemieszczanie rusztowań przejezdnych w przypadku, gdy przebywają na nich ludzie, jest zabronione. Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy ruchomych podestów roboczych powinni posiadać wymagane uprawnienia oraz stosować wymagane urządzenia zabezpieczające przed upadkiem z wysokości. Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

20. Przy pracach na drabinach na wysokości do 2 m nad poziomem podłogi lub ziemi niewymagających od pracownika wychylania się poza obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby drabiny oraz inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nieprzewidywaną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie. Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczającej 4 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność. Drabiny przenośne powinny być stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób niestwarzający zagrożeń dla ich użytkowników i osób przebywających w pobliżu. Wymagania bezpieczeństwa przy stosowaniu drabin są określone w przepisach w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.
21. Wszystkie materiały, dostarczane na plac robót przed podwykonawcę muszą być załadowywane i rozładowywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników i osób postronnych.

22. Zabronione jest wwożenie na teren realizacji robót bez wcześniejszej konsultacji z właściwym przedstawicielem ANDRA jakichkolwiek materiałów lub substancji lub ich mieszanin, mogących zanieczyścić wodę, glebę lub powietrze atmosferyczne.
23. Składowanie materiałów budowlanych powinno odbywać się tylko w wyznaczonych miejscach odpowiednio wyrównanych do poziomu, utwardzonych i odwodnionych, w sposób zabezpieczający przed przewróceniem, zsunięciem lub rozsunięciem się stosów materiałów. Składowane materiały nie powinny uniemożliwiać lub ograniczać dostępu do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych oraz źródeł wody do celów przeciwpożarowych. Niedozwolone jest opieranie składowanych materiałów o parkany, budynki, słupy linii napowietrznych, etc.
24. Każdy kierowca, dostarczający materiał na budowę na zlecenie podwykonawcy musi być wyposażony w środki ochrony osobistej, wymagane do stosowania w miejscu prowadzenia prac, przy czym niezbędne minimum to: hełm ochronny, kamizelka ostrzegawcza oraz obuwie robocze.
25. Zabronione jest samowolne oddalanie się kierowcy, dostarczającego materiał na budowę na zlecenie podwykonawcy, od swojego pojazdu. Musi na to uzyskać zgodę przedstawiciela ANDRA.
26. W przypadku pojawienia się sytuacji wyjątkowej pracownicy podwykonawcy mają obowiązek:
 - Stosować się do informacji oraz nakazów, przekazywanych głosowo przez megafony i tuby głosowe, sygnały dźwiękowe i świetlne;
 - Realizować polecenia, wydawane przez koordynatora akcji ratowniczej;
 - Zachować spokój, nie zbliżać się do miejsc zagrożenia i nie blokować dojazdu pojazdom specjalnym;
 - Przemieszczać się wyłącznie we wskazanym kierunku ewakuacji;
 - Unikania dokonywania czynności, mogących wywołać panikę;
 - Unikania dokonywania czynności, mogących zatrzymać lub tamować ruch.
27. Wymagane jest bezwzględne przestrzeganie zasad korzystania z dróg wewnętrznych, obowiązujących w miejscu wykonywania robót, w szczególności:
 - Przestrzegania prawa o ruchu drogowym (jak na drogach publicznych);
 - Przestrzegania ograniczeń prędkości, podawanych na znakach drogowych;
 - Parkowanie pojazdów poza wyznaczonymi parkingami oraz innymi wyznaczonymi do tego celu miejscami wyłącznie po wcześniejszym uzgodnieniu z zarządcą obiektu;
 - Nie zastawianie dróg i nie utrudnianie dojazdu do miejsca prowadzenia robót oraz innych miejsc, w szczególności nie zastawianie dróg ewakuacyjnych i pożarowych oraz nie utrudnianie dojazdu do gaśnic, urządzeń przeciwpożarowych oraz źródeł wody do celów przeciwpożarowych;
 - W przypadku przemieszczania się pieszo korzystać wyłącznie z chodników, a w przypadku ich braku z lewej strony dróg wewnętrznych. Jezdnie przekraczać wyłącznie w miejscach do tego przeznaczonych. Zabronione jest przechodzenie przez jezdnie na zakrętach oraz w innych miejscach, gdzie widoczność jest ograniczona. Zabronione jest również przechodzenie przez instalacje produkcyjne, hale, magazyny, etc. w celu skrócenia drogi dojścia do celu. W celu przejścia przez tory należy korzystać wyłącznie z miejsc do tego przeznaczonych z zachowaniem szczególnej ostrożności oraz bezwzględnego posłuszeństwa względem sygnałów świetlnych lub/oraz dźwiękowych sygnalizacji, występującej w danym miejscu;
 - Przestrzegania bezwzględnego zakazu wchodzenia na samochody, przyczepy, wagony lub inne środki transportu załadowane jakimkolwiek materiałem bez odpowiedniej asekuracji.

ANDRA nie ponosi odpowiedzialności za skutki nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa, w tym zasad bezpiecznego poruszania się oraz prawa o ruchu drogowym, jak również za zdarzenia, które miały miejsce poza najkrótszą bezpieczną trasą od wejścia na obiekt do miejsca wykonywania robót.

28. W przypadku awarii pojazdu lub uszkodzenia przewożonego ładunku na drodze wewnętrznej, podczas świadczenia usług transportowych na rzecz ANDRA należy:
 - Pojazd zatrzymać, odpowiednio oznakować (włączyć światła awaryjne w pojeździe oraz ustawić trójkąt ostrzegawczy);
 - Należy dokonać wstępnych oględzin pojazdu;
 - Powiadomić o wystąpieniu awarii właściwego przedstawiciela ANDRA i postępować zgodnie z otrzymanymi instrukcjami;
 - W przypadku awarii pojazdów transportowych gdy doszło do uwolnienia substancji / mieszanin szkodliwych dla środowiska należy wezwać Straż Pożarną pod numerem telefonu 998 lub 112.
29. Osoby w koszu jezdnego podnośnika winny przy pomocy właściwego sprzętu indywidualnej ochrony zabezpieczyć się przed możliwością upadku z wysokości. Minimalne odstępy w powietrzu od nieosłoniętych urządzeń i instalacji elektrycznych lub ich części znajdujących się pod napięciem, wyznaczają zewnętrzne granice strefy prac - określa paragraf 25 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 roku. Jeżeli powyższe odstępy nie mogą być zachowane, należy wyłączyć napięcie. W przypadku, gdyby wyłączenie napięcia nie było możliwe, należy dalsze postępowanie ustalić z właściwym przedstawicielem ANDRA (np. przy dopuszczalnych procedurach prac pod napięciem).
30. Wymagane jest bezwzględne zastosowanie do całkowitego zakazu palenia tytoniu i innych substancji na terenie prowadzenia prac z wyjątkiem miejsc do tego wyznaczonych przez właściwego przedstawiciela ANDRA.
31. Wymagane jest bezwzględne zastosowanie zakazu wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych i innych środków odurzających w miejscu prowadzenia robót lub w innych miejscach danego obiektu. Zabrania się również wejścia na teren prowadzenia robót osobom będącym pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
32. Wymagane jest, aby pracownicy podwykonawcy przemieszczali się do miejsca prowadzenia robót lub do innych miejsc tego samego obiektu wyłącznie w celu realizacji robót lub w sprawach związanych z prowadzonymi robotami. Przemieszczanie powinno się odbywać najkrótszą bezpieczną drogą, a czas spędzony w tych miejscach powinien być ograniczony do minimalnego czasu, potrzebnego na rzetelne i bezpieczne wykonanie robót lub załatwienia spraw, związanych z prowadzonymi robotami. W trakcie przemieszczania się wymagane jest bezwzględne zastosowanie do wymagań danego obiektu, takie jak uzyskanie wcześniejszej zgody właściwego kierownika, przemieszczanie się wyłącznie w obecności osoby wyznaczonej do nadzoru, stosowanie określonych środków ochrony indywidualnej, etc.
33. Wymagane jest zastosowanie pracowników podwykonawcy do przepisów obiektu, dotyczących pobierania, potwierdzania i zdawania przepustek jednorazowych, przepustek statycznych oraz przepustek wjazdowych, uprawniających do wejścia na teren prowadzenia robót;
34. Wymagane jest bezwzględne stosowanie się pracowników podwykonawcy do poleceń pracowników ochrony obiektu, w którym prowadzone są roboty na każdym etapie robót. Wszelkie uzyskane polecenia od pracowników ochrony powinny być natychmiast komunikowane właściwemu przedstawicielowi ANDRA.
35. Podwykonawca ma obowiązek ustalania okoliczności i przyczyn wypadków, którym ulegli zatrudnieni przez niego pracownicy.
36. Podwykonawcy zapewnia pracownikom apteczki pierwszej pomocy na terenie prowadzonych robót celem zapewnienia sprawnego systemu pierwszej pomocy. Ponadto przeszkoleni pracownicy są zobowiązani do udzielania pierwszej pomocy w razie zaistnienia sytuacji wypadkowej. Apteczki powinny znajdować się w miejscach łatwo dostępnych dla pracowników. Podstawowe wyposażenie apteczki powinno odpowiadać obowiązującym przepisom. Wyposażenie apteczek w dodatkowe środki należy uzgodnić z lekarzem medycyny pracy sprawującym opiekę zdrowotną nad pracownikami. Opiekę nad apteczkami sprawują pracownicy podwykonawcy, którzy zostali przeszkoleni z zasad

udzielania pierwszej pomocy. W apteczkach powinien znajdować się wykaz dotyczący podstawowego jej wyposażenia oraz instrukcja udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku. Podwykonawca zapewnienia szkolenia dla swoich pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

37. Podwykonawca, u którego wydarzył się wypadek śmiertelny, ciężki lub zbiorowy jest zobowiązany powiadomić właściwy terenowo organ Państwowej Inspekcji Pracy, miejscową właściwą Prokuraturę Rejonową oraz właściwego przedstawiciela ANDRA.
38. Każdy pracownik podwykonawcy, który zauważył wypadek lub dowiedział się o nim, jest obowiązany natychmiast udzielić pomocy poszkodowanemu pracownikowi, a w razie potrzeby wezwać pogotowie ratunkowe, jak również zawiadomić o wypadku swojego przełożonego oraz właściwego przedstawiciela ANDRA.

Numery alarmowe i awaryjne:

Pogotowie Ratunkowe → 999

Policja → 997

Straż Pożarna → 998

Wszystkie służby z telefonu komórkowego → 112

Pogotowie Ciepłownicze → 993

Pogotowie Energetyczne → 991

39. Pracownicy ANDRA lub wskazanych przez ANDRA firm zewnętrznych mają prawo uczestniczyć w postępowaniach powypadkowych na zasadzie obserwatora. Na ich wniosek podwykonawca ma obowiązek przekazać im dokumentację lub raport z postępowania powypadkowego, dotyczącego zatrudnionych przez siebie osób.
40. Podwykonawca ma obowiązek natychmiastowego zgłaszania przedstawicielowi ANDRA wypadków przy pracy, incydentów, zdarzeń potencjalnie wypadkowych lub innych niebezpiecznych zdarzeń, jak: katastrofy budowlane, pożary, poważne awarie urządzeń, etc.
41. Raportowanie wypadków przy pracy, incydentów lub zdarzeń potencjalnie wypadkowych odbywa się na piśmie, w trybie przewidzianym procedurami przedstawionymi przez ANDRA.

E. DZIAŁANIA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT

1. W ciągu 7 dni od zakończenia i odbioru robót podwykonawca przesyła pracownikowi ANDRA podsumowanie robót, zawierające liczbę przepracowanych godzin oraz liczbę wypadków, incydentów lub zdarzeń potencjalnie wypadkowych.
2. Na podstawie raportu, otrzymanego od podwykonawcy, pracownik ANDRA przeprowadza końcową ocenę spełnienia wymagań BHP oraz ochrony środowiska. Ujawnione wady w spełnieniu ustalonych wymagań mogą być podstawą do naliczenia kar umownych, wskazanych w umowie lub zamówieniu.
3. Przedłożyć właściwemu przedstawicielowi ANDRA komplet dokumentów, potwierdzających ilość wytworzonych odpadów i sposób postępowania z nimi (karty ewidencji i karty przekazania odpadów).

F. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW

- Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz. U. 2019 poz. 1830);
- Polska Norma PN - 92/N - 01255 Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa;
- Polska Norma PN - 88/E - 08501 Znaki bezpieczeństwa. Urządzenia elektryczne;
- Polska Norma PN - 92/N - 01256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona Przeciwpożarowa;
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719);
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. 2024, poz. 1871);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. 2003 nr 89 poz. 828);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2004 nr 180 poz. 1860);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/104/WE z dnia 16 września 2009 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. 2002 nr 191 poz. 1596 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r Prawo budowlane (Dz.U. 2025, poz. 418);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401);
- Polska Norma PN-EN 131-2:1997;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (tekst jednolity: Dz.U. 2025 poz. 836);
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2018 poz. 1286);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. z 2009 r, Nr 105 poz. 870 z późn. zm.);
- Ustawa o odpadach z 14 grudnia 2012 r. z późn. zmian. (Dz.U. 2024, poz. 1914);

- Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (test jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1469);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 02 stycznia 2020 roku ws. katalogu odpadów (Dz. U. 2020 poz. 10);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz. U. 2020 poz. 1742);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025r., poz. 1863);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat (Dz.U. 2019 poz. 2443);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2025, poz. 960, 1535);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024, poz. 757).

G. FORMULARZ DANYCH PRACOWNIKÓW PODWYKONAWCY ANDRA

Wykaz pracowników, zatrudnionych w firmie:.....

Numer umowy/zamówienia oraz obiekt:

Lp.	Imię Nazwisko	Stanowisko	Data ważności badań lekarskich	Kwalifikacje do prac na wysokości termin ważności	Data szkolenia wstępnego BHP	Data ostatniego szkolenia okresowego BHP	Instruktaż stanowiskowy data	Posiadane kwalifikacje zakres i termin ważności
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

.....
(podpis przedstawiciela/kierownika podwykonawcy, data, pieczęć)

Wykaz pracowników w oryginale należy przekazać właściwemu przedstawicielowi ANDRA.

Wykaz należy aktualizować na bieżąco.